

4 Σεπτεμβρίου, 1992

[ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ,

Αιτητής.

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΔΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 299/91).

-
- Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Προθεσμία —
Έναρξη — Οπου δεν προβλέπεται δημοσίευση της πράξης η
προθεσμία αρχίζει από την πλήρη γνώση του προσφεύγοντος —
Εν αμφιβολία υπέρ του προσφεύγοντος — Το βάρος απόδειξης
των προϋποθέσεων για την έναρξη της προθεσμίας στη διοίκηση. 5
- Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο — Προσβολή περισσότερων
διοικητικών πράξεων σε μία προσφυγή — Δεν επιτρέπεται η
προσβολή με το ίδιο δικόγραφο δύο ή περισσότερων αυτοτελών
διοικητικών πράξεων, εκτός εάν αυτές είναι συναφείς — Θεωρία 10
περί συναφείας — Η συγκεκριμένη περίπτωση σωρευόμενης
πράξης που αποτελούσε επακόλουθο της πρώτης προσβαλλόμενης
και η θετική κρίση του Δικαστηρίου περί συναφείας.
- Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευσις Οδηγών) Νόμος 112/
68 (όπως τροποποιήθηκε) — Ορισμοί και διακρίσεις — Άρθρο 3
(εδ. 1 και 3Α) σε συνδυασμό με το Άρθρο 11(4)(α) και (6), (7) του Ν.
58/88 — Ερμηνεία — Δεκτή προϋπόθεση για την νόμιμη άσκηση
του επαγγέλματος του εκπαιδευτή οδηγών: κατοχή έγκυρης άδειας
εκπαιδευτή και αφετέρου, απαραίτητως, απασχόληση σε αδειούχο
σχολή ή ίδια κατοχή έγκυρης άδειας λειτουργίας σχολής οδηγών. 15 20
- Λέξεις και Φράσεις — Ο "αυτοεργοδοτούμενος εκπαιδευτής οδηγός"
— Η έννοια όπως απαντάται στα εδάφια 4(α) και (6) του Άρθρου
11 του Ν. 58/88 λαμβάνεται από τις πρόνοιες του περί 25
Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευσις Οδηγών) Νόμου,

ιδιαίτερα Άρθρο 3(3Α) του Νόμου, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 20/72 — Συμπέρασμα ως προς το περιεχόμενο της φράσης.

5 Ο αιτητής προσέβαλε με την προσφυγή την επιβολή δασμών στο αδασολογήτο (εκπαιδευτικό οδηγών) αυτοκίνητό του, καθώς και την κατάσχεση του αυτοκινήτου ως συνέπεια της μη καταβολής των δασμών. Οι καθ' ων η αίτηση αμφισβήτησαν, προδικαστικά, 10 τόσον το εμπρόθεσμο της προσφυγής κατά της πράξεως επιβολής των δασμών, όσον και το έννομο συμφέρον του αιτητή να προσβάλει την πράξη αυτή. Τέλος προέβαλαν ένσταση και κατά της σώρευσης στο ίδιο δικόγραφο των δύο προσβαλλόμενων με την προσφυγή αυτοτελών διοικητικών πράξεων.

15 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

1. Η επίδικη απόφαση εκδόθηκε στις 7/11/1990. Από τη 20 διατύπωση του Άρθρου 146.3 του Συντάγματος προκύπτει ότι, όπου ο νόμος δεν ορίζει δημοσίευση, η προθεσμία των 75 ημερών αρχίζει από την ημέρα που η απόφαση περιήλθε στη γνώση του προσφεύγοντος. (Βλ. *Hadjigregoriou v. Republic*). Η γνώση πρέπει να είναι πλήρης. Κάθε αμφιβολία για τη γνώση ή την πληρότητά της αποφασίζεται προς 25 όφελος του προσφεύγοντος, το δε βάρος της απόδειξης των προϋποθέσεων για την έναρξη της προθεσμίας φέρει το διοικητικό όργανο.

30 Προκύπτει ότι ο αιτητής έλαβε γνώση της επίδικης απόφασης με τον τρόπο και κατά το χρόνο που ο ίδιος ισχυρίζεται, δηλαδή στις 14/1/1991. Η αβλεψία του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, όσον αφορά τη διεύθυνση του αιτητή, δεν μπορεί να αποβεί σε βάρος του, ιδιαίτερα εν 35 όψει της νομολογίας, σύμφωνα με την οποία κάθε αμφιβολία ως προς την ημερομηνία γνώσεως κατά την οποία ο προσφεύγων έλαβε γνώση της επίδικης διοικητικής πράξης πρέπει να λύεται υπέρ του προσφεύγοντα.

40 2. Δεν εγείρεται το θέμα είτε της εξ υπαρχής αδυναμίας δημιουργίας, είτε της εκ των υστέρων απώλειας του έννομου συμφέροντος του αιτητή, το οποίο παρέμεινε ενεστώς καθ' όλους τους ουσιώδεις χρόνους. Εάν η ανάκληση της άδειας λειτουργίας της σχολής οδηγών και η συνακόλουθη στέρηση από αυτόν της εν λόγω άδειας αποτελεί ή όχι προϋπόθεση για τη νόμιμη έκδοση της προσ-

βαλλόμενης διοικητικής απόφασης, είναι θέμα που αφορά την ουσία της προσφυγής και δεν επηρεάζει την ύπαρξη του έννομου συμφέροντος του αιτητή ώστε να εμποδίζεται εξ υπαρχής στην κατακύρωση της προσφυγής του. Έπεται ότι και η δεύτερη προδικαστική ένσταση των Καθ' ων η Αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη. 5

3. Αποτελεί μέρος της ακολουθητέας δικονομικής πρακτικής η αρχή ότι δεν επιτρέπεται η προσβολή, με το ίδιο δικόγραφο, δύο ή περισσότερων αυτοτελών διοικητικών πράξεων αν οι πράξεις αυτές είναι συναφείς. 10

Με το δικόγραφο της παρούσας προσφυγής προσβάλλονται δύο αυτοτελείς διαδοχικές διοικητικές πράξεις, οι οποίες εκδόθηκαν από το ίδιο διοικητικό όργανο, το Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων, η πρώτη στις 7/11/1990 και η δεύτερη στις 14/1/1991. Από το περιεχόμενο της επιστολής του Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων προς τον Ανώτερο Τελώνη Λεμεσού, ημερομηνίας 14/12/1990, προκύπτει σαφώς ότι η δεύτερη επίδικη πράξη ήταν το επακόλουθο της πρώτης. Κάτω από τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης οι δύο αυτοτελείς διοικητικές πράξεις που προσβάλλονται με το παρόν δικόγραφο δεν είναι ανεξάρτητες, αλλά είναι συναφείς και μπορούν, ως εκ τούτου, να προσβληθούν με το ίδιο δικόγραφο. Έπεται ότι απορρίπτεται και η τρίτη προδικαστική ένσταση των Καθ' ων η Αίτηση. 15
20
25

4. Από τις σχετικές διατάξεις προκύπτει ότι για τη νόμιμη άσκηση του επαγγέλματος του εκπαιδευτή οδηγών από τον αιτητή (ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο) πρέπει να συντρέχουν οι εξής δύο προϋποθέσεις: πρώτον, να κατέχει έγκυρη άδεια εκπαιδευτή οδηγών, και δεύτερον, είτε να απασχολείται υπό αδειούχου σχολής οδηγών, είτε να είναι ο ίδιος κάτοχος έγκυρης άδειας λειτουργίας σχολής οδηγών έστω και αν είναι ο μόνος εκπαιδευτής οδηγών στη σχολή αυτή (Άρθρα 3 του Ν. 112/68 και 11 του Ν. 58/88). 30
35

Ο αιτητής στην παρούσα υπόθεση ικανοποιεί την πρώτη από τις πιο πάνω δύο προϋποθέσεις. Δεν ικανοποιεί, όμως, τη δεύτερη προϋπόθεση, εφόσον δεν απασχολείτο από αδειούχα σχολή και ούτε κατείχε άδεια λειτουργίας σχολής οδηγών. Η άδεια λειτουργίας της σχολής οδηγών του αιτητή ανακλήθηκε από τον Έφορο Μηχανοκινήτων Οχημάτων με την απόφασή του ημερομηνίας 6/10/1990, δηλαδή ένα 40

- 5 περίπου μήνα πριν την έκδοση της επίδικης απόφασης, ημερομηνίας 7/11/1990. Έπεται, ότι κατά τον ουσιώδη χρόνο ο αιτητής δεν μπορούσε να παρέχει εκπαίδευση οδηγών μέσα στην έννοια του Νόμου. Κάτω από τις
- 10 περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης, η ανάκληση της άδειας λειτουργίας της σχολής οδηγών του αιτητή, στις 6/10/1990, αφαιρέσε τη δυνατότητα που μέχρι τότε είχε ο αιτητής να χρησιμοποιεί το αφορολόγητό του αυτοκίνητο αποκλειστικά για την "κατ' επάγγελμα εκπαίδευση οδηγών". Η δυνατότητα αυτή αποτελούσε προϋπόθεση του Άρθρου 11(β) του Νόμου αρ. 58/88 για την κατοχή και χρήση του αφορολόγητου αυτοκινήτου του από τον αιτητή. Για τον καθορισμό της έννοιας της φράσης "αυτοεργοδοτούμενος εκπαιδευτής οδηγών" που απαντάται
- 15 στα εδάφια 4(α) και (β) του Άρθρου 11 του Νόμου αρ. 58/88, θα πρέπει να ανατρέξουμε στις πρόνοιες του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευσης Οδηγών) Νόμου. Λαμβανομένης ιδιαίτερα υπόψη της πρόνοιας του Άρθρου 3 (3Α) του Νόμου (όπως τροποποιήθηκε με το Νόμο Αρ. 20/72), το συμπέρασμα που εξάγεται είναι ότι η φράση "αυτοεργοδοτούμενος εκπαιδευτής οδηγών" αναφέρεται αποκλειστικά στον αδειούχο εκπαιδευτή οδηγών, ο οποίος επιτρέπεται να παρέχει εκπαίδευση οδηγών επειδή είναι επίσης κάτοχος έγκυρης άδειας λειτουργίας σχολής οδηγών, ανεξάρτητα αν στη σχολή αυτή είναι ο μόνος εκπαιδευτής οδηγών ή όχι.
- 20
- 25
- 30 5. Εφόσον ο αιτητής, για τους λόγους που έχω αναφέρει πιο πάνω, έπαυσε να είναι δικαιούχος αφορολόγητου αυτοκινήτου, ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων ενήργησε ορθά, μέσα στα πλαίσια των εξουσιών του, όταν με την επιστολή του, ημερομηνίας 7/11/1990, απαίτησε από τον αιτητή την καταβολή του δασμού πάνω στο επίδικο εκπαιδευτικό όχημά του.
- 35
- 40 6. Υπάρχει, όμως, και πρόσθετος λόγος για την απόρριψη της προσφυγής, ο οποίος αφορά το γεγονός της παράβασης από τον αιτητή και των δύο όρων ή προϋποθέσεων που ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων έθεσε όταν είχε εγκρίνει το αίτημα του αιτητή για απαλλαγή από τους δασμούς και φόρους κατανάλωσης αναφορικά με την εισαγωγή του επίδικου αυτοκινήτου του. Οι όροι αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων, ημερομηνίας 24/6/1988. Η απαλλαγή

παραχωρήθηκε κάτω από τους ακόλουθους δύο όρους: πρώτον, το αυτοκίνητο θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την εκπαίδευση οδηγών, και δεύτερο, ο αιτητής θα προσκομίζει κάθε χρόνο την άδεια λειτουργίας της σχολής για επιθεώρηση από το Διευθυντή. Παράλειψη δε συμμόρφωσης με οποιοδήποτε από τους όρους αυτούς συνιστά ποινικό αδίκημα, όπως αναφέρεται στην εν λόγω επιστολή, που μπορούσε να συνεπάγεται και κατάσχεση του αυτοκινήτου ως υποκείμενου σε δήμευση. Ως αποτέλεσμα της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της σχολής οδηγών του αιτητή, η συμμόρφωσή του προς τους δύο πιο πάνω όρους της απαλλαγής, κατέστη αδύνατη, γεγονός που ισοδυναμεί με παραβίασή τους εκ μέρους του αιτητή.

7. Ως προς τον έλεγχο της νομιμότητας της πράξης της κατάσχεσης του αυτοκινήτου του αιτητή, η οποία αναφέρεται στο αιτητικό (B) της προσφυγής, η κατάσχεση έγινε σύμφωνα με το Άρθρο 158 του περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1967 (Ν. 82/67), όπως τροποποιήθηκε.

Η νομιμότητα της επίδικης αυτής απόφασης εξαρτάται από τη νομιμότητα της απόφασης ημερομηνίας 7/11/1990. Εφόσον το Δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί υπέρ της νομιμότητας της απόφασης του Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων, ημερομηνίας 7/11/1990, και εφόσον ο αιτητής δεν συμμορφώθηκε με την εν λόγω απόφαση, ο Διευθυντής Τμήματος Τελωνείων, ορθά και νόμιμα προέβη στην πράξη της κατάσχεσης του αυτοκινήτου του αιτητή στις 14/1/1991, κατ' εφαρμογή των προνοιών του Άρθρου 158 και του Δεύτερου Παραρτήματος του Νόμου Αρ. 82/67.

8. Ο Υπουργός Οικονομικών, που αναφέρεται στην προσφυγή ως καθ' ου η Αίτηση αρ. 1, δεν εξέδωσε οποιαδήποτε απόφαση στην παρούσα υπόθεση. Στο βαθμό που στρέφεται εναντίον του, η προσφυγή απορρίπτεται και για τον πρόσθετο αυτό λόγο.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες Υποθέσεις:

Hadjigregoriou v. Republic (1976) 3 C.L.R. 163.

S.A. Engineering Marketing Co. v. Republic (1984) 3 C.L.R. 393.

Ploussiou v. Central Bank of Cyprus (1982) 3 C.L.R. 230.

Tsiaou v. Republic (1983) 3 C.L.R. 1068.

5

Διακόπουλος ν. Ρ.Ι.Κ. (1990) 3 Α.Α.Δ. 2230.

Παυλίδης ν. Ρ.Ι.Κ. (1991) 4(B) Α.Α.Δ. 1201.

Πογιατζής ν. Δημοκρατίας (1992) 4(A) Α.Α.Δ. 20.

10

Georghiou v. Republic (1987) 3 C.L.R. 400.

Προσφυγή.

15

Προσφυγή με την οποία ο αιτητής προσβάλλει την απόφαση του καθ' ου η αίτηση αρ. 2 να επιβάλει δασμούς για το αυτοκίνητό του, αρ. εγγραφής VM531.

20

A. Θεοφίλου, για τον αιτητή.

Γ. Στυλιανίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

25

Cur. adv. vult.

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.
Ο Αιτητής με την παρούσα προσφυγή ζητά:

30

"Α. Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση του καθ' ου η αίτηση 2 και/ή του καθ' ου η αίτηση 1 ημερ. 7/11/90, η οποία εκοινοποιήθηκε προφορικά στον αιτητή και/ή της οποίας ο αιτητής έλαβε γνώση, κατά ή περί την 14/1/91 κατά την κατωτέρω αναφερομένη κατάσχεση, να επιβάλει δασμούς διά το αυτοκίνητόν του αρ. εγγραφής VM531, είναι άκυρη και παράνομη και στερημένη οποιουδήποτε εννόμου αποτελέσματος.

35

40

B. Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση του καθ' ου η αίτηση 2 και/ή του καθ' ου η αίτηση 1 ημερ. 14/1/91, για κατάσχεση του αυτοκινήτου του αρ. εγγραφής VM 531 και η γενομένη κατάσχεση αυτού ημερ. 14/1/91, είναι άκυρη και παράνομη και στερημένη εννόμου αποτελέσματος."

Τα γεγονότα της υπόθεσης είναι σε συντομία τα εξής:

Ο Αιτητής είναι αδειούχος Εκπαιδευτής Οδηγών. Στην άδειά του που αρχικά ίσχυε από 16/7/1987 μέχρι 15/7/1988, αναγράφεται η διεύθυνση 28ης Οκτωβρίου, Πολυκατοικία ΚΑΝΙΚΑ, Λεμεσός. 5

Στις 29/1/1988 ο Αιτητής εξασφάλισε από τον Έφορο Μηχανοκινήτων Οχημάτων Άδεια Λειτουργίας Σχολής Οδηγών με την ονομασία "Στέλιος Γεωργίου". Η άδεια αυτή ίσχυε για ένα χρόνο, δηλαδή μέχρι 28/1/1989 και σ' αυτή αναγράφεται ως διεύθυνση του Αιτητή η οδός Αγίας Φυλάξεως, αρ.73Α, Λεμεσός. 10

Στη συνέχεια, ο Αιτητής, με αίτησή του ημερομηνίας 21/6/1988, αποτάθηκε στο Τμήμα Τελωνείων ζητώντας απαλλαγή από τους δασμούς και φόρους καταναλώσεως ενός αυτοκινήτου μάρκας ISUZU, JT600 N-R41, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 11(4)(α) του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1988 (Ν. αρ.58/88). Το Τμήμα Τελωνείων αποδέχτηκε το αίτημα του Αιτητή στον οποίο απέστειλε την ακόλουθη επιστολή ημερομηνίας 24/6/1988: 15

"Αίτηση για απαλλαγή οχήματος για Σχολή Οδηγών" 25

Αναφέρομαι στην απαίτησή σας πάνω στο έντυπο C.6 ημερομηνίας 21 Ιουνίου 1988 για απαλλαγή από τους δασμούς και φόρους καταναλώσεως πάνω σ'ένα αυτοκίνητο ISUZU JT600 N-R41 σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου 11(4)(α) του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1988 και λαμβανομένου υπόψη ότι είστε κάτοχος Άδειας Λειτουργίας Σχολής Οδηγών (Έντυπο F.42), με αρ. 001383 ημερομηνίας 29.1.88 το αίτημά σας εγκρίνεται. 30 35

Παρακαλώ σημειώστε ότι η απαλλαγή χορηγείται υπό τους όρους ότι:

- (α) το όχημα θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά για εκπαίδευση οδηγών και δεν θα δανειστεί, πωληθεί, ενεχυριαστεί, μισθωθεί, παραχωρηθεί, 40

ανταλλαγεί ή άλλως πως χρησιμοποιηθεί στη Δημοκρατία εκτός κατόπιν προηγούμενης άδειας του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων, και

- 5 (β) θα προσκομίζετε κάθε χρόνο στο γραφείο τούτο για σκοπούς επιθεώρησης την Άδεια Λειτουργίας Σχολής Οδηγών (Έντυπο F.42) που εκδίδει ο Έφορος Μηχανοκινήτων Οχημάτων, δεόντως ανανεωμένη.

10

Παράβαση οποιωνδήποτε από τους πιο πάνω όρους συνιστά ποινικό αδίκημα για το οποίο προβλέπονται αυστηρές ποινές μη αποκλεισμένης και της κατάσχεσης του οχήματος ως υποκειμένου σε δήμευση.

15

Παρακαλείσθε όπως προσκομίσετε το συνημμένο εγκεκριμένο έντυπο C.6 μαζί με τα έγγραφα τελωνισμού στον Ανώτερο Τελώνη απ' όπου θα τελωνισθεί το όχημα."

20

Η πιο πάνω επιστολή αποστάληκε στον Αιτητή στη διεύθυνση 12Α Άγγελου Βλάχου, Λεμεσός.

- 25 Το αυτοκίνητο του Αιτητή γράφτηκε στις 23/7/1988 με αριθμό VM531.

- Την 1/9/1990 ο Αιτητής υπέβαλε αιτήσεις στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών για ανανέωση τόσον της άδειας εξασκήσεως επαγγέλματος εκπαιδευτικού οδηγού, όσον και της άδειας λειτουργίας σχολής οδηγών. Στις αιτήσεις αυτές ανέφερε ως διεύθυνσή του την οδό Κοζάνης αρ.18 Λεμεσός. Οι δύο αυτές αιτήσεις απορρίφθηκαν με το ίδιο δικαιολογητικό, ότι δηλαδή ο Αιτητής δεν ασκούσε το επάγγελμα του εκπαιδευτή και ούτε είχε εγγεγραμμένη επαγγελματική στέγη. Μετά από επιστολή του δικηγόρου του Αιτητή, ημερομηνίας 3/9/1990, με την οποία διαμαρτυρόταν για τη μη ανανέωση της άδειας εξασκήσεως επαγγέλματος εκπαιδευτή οδηγών, η αρμόδια Αρχή προέβη στις 21/11/1990 στην ανανέωση της άδειας αυτής του
- 30
- 35
- 40
- Αιτητή για ένα χρόνο από 16/7/1990 μέχρι 15/7/1991. Στην ανανεωμένη άδεια αναφερόταν ως διεύθυνση του Αιτητή η οδός Κοζάνης αρ. 18, Λεμεσός.

Στο μεταξύ, στις 22/9/1990, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών απέστειλε επιστολή στον Αιτητή, με κοινοποίηση στον Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων, ειδοποιώντας τον ως εξής:

5

"Επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι ως ιδιοκτήτης Σχολής Οδηγών με αρ.Σ232/88 δεν έχετε ανανεώσει την άδεια λειτουργίας της Σχολής σας η οποία έχει λήξει στις 28/1/89.

10

2. Λυπούμαι να σας πληροφορήσω ότι Ανώτερος Τεχνικός του Επαρχιακού Γραφείου Εξέτασης Οδηγών Λεμεσού επισκέφθηκε το γραφείο σας για επιθεώρηση σύμφωνα με την διεύθυνση που έχετε δηλώσει αλλά δυστυχώς τέτοιο γραφείο δεν υπάρχει.

15

3. Επειδή σύμφωνα με την άδεια λειτουργίας Σχολής Οδηγών (Αυτοεργοδοτούμενος) σας έχει παραχωρηθεί ένα αδασμολόγητο εγκεκριμένο όχημα με τα στοιχεία εγγραφής VW531, το οποίο δεν χρησιμοποιήθηκε καθόλου για εκπαιδευτικούς σκοπούς, γι' αυτό το λόγο είμαι υποχρεωμένος να παραπέμψω την υπόθεσή σας στο Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων για τα περαιτέρω.

20

4. Συμφώνως του Νόμου 112/68 παρ.6 (διέπει θέματα που αφορούν τις Σχολές Οδηγών και εκπαιδευτές οδηγών) είμαι υποχρεωμένος να σας δώσω προειδοποίηση δύο βδομάδων προς συμμόρφωση προτού ανακαλέσω ή αναστείλω την παρασχεθείσα άδεια."

25

30

Η επιστολή αυτή ταχυδρομήθηκε στον Αιτητή στην οδό 'Αγγελου Βλάχου, αρ.12 Λεμεσός.

Επειδή δεν υπήρξε ανταπόκριση εκ μέρους του Αιτητή στην πιο πάνω επιστολή, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών απέστειλε, στις 9/10/1990, νέα επιστολή στον Αιτητή, με κοινοποίηση στο Τμήμα Τελωνείων, πληροφορώντας τον ως εξής:

35

40

"Αναφέρομαι στην ταυτάριθμη επιστολή μου με ημερομηνία 22.9.90 σχετικά με την προειδοποίηση δυο

βδομάδων που σας έδωσα η οποία έληξε στις 6.10.90, για αναστολή/ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Σχολής σας.

5   2. Σας πληροφορώ ότι επειδή δεν έχετε ανταποκριθεί στην πιο πάνω επιστολή μου, αποφάσισα να ανακαλέσω την άδεια λειτουργίας της υπό αναφορά Σχολής Οδηγών σας."

10   Η πιο πάνω επιστολή, όπως και η προηγούμενη, ταχυδρομήθηκε από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών στον Αιτητή στη διεύθυνση 'Αγγελου Βλάχου 12Α, Λεμεσός.

15   Ενόψει της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της σχολής οδηγών του Αιτητή, ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων απέστειλε στον Αιτητή την ακόλουθη επιστολή, ημερομηνίας 7/11/1990:

20   "Αναφέρομαι σε επιστολή του Αναπληρωτή Διευθυντή του Τμήματος με ημερομηνία 9 Οκτωβρίου, 1990 με την οποία ανέκαλεσε την άδεια λειτουργίας της Σχολής Εκπαιδευτή Οδηγών με αρ.5232/88 και σας πληροφορώ ότι οι δασμοί και τα τέλη πάνω στο αναφερόμενο πιο πάνω εκπαιδευτικό όχημα που
25   εισήξατε με έγκρισή μου ημερομηνίας 24 Ιουνίου, 1988 σύμφωνα με την υφιστάμενη Τελωνειακή Νομοθεσία καθίστανται πάραυτα απαιτητοί.

30   Ενόψει των πιο πάνω παρακαλείστε όπως εντός 15 ημερών από την ημερομηνία της επιστολής αυτής καταβάλετε στον Ανώτερο Τελώνη Λεμεσού τους αναλογούντες δασμούς. Σε ενάντια περίπτωση δεν μου αφήνετε άλλη εκλογή παρά να προβώ στην κατάσχεση και δήμευση του οχήματος σύμφωνα με το Νόμο."

35   Η πιο πάνω επιστολή ταχυδρομήθηκε από το Τμήμα Τελωνείων στον Αιτητή στη διεύθυνση 'Αγγελου Βλάχου 12Α, Λεμεσός.

40   Επειδή ο Αιτητής δεν ανταποκρίθηκε στην πιο πάνω επιστολή, ο Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων απήρθησε στον Ανώτερο Τελώνη Λεμεσού επιστολή

ημερομηνίας 14/12/1990, ζητώντας του να προβεί στην κατάσχεση του αυτοκινήτου του Αιτητή.

Στα πλαίσια της έρευνας που διεξήχθη για το θέμα της κατάσχεσης, έδωσε κατάθεση στις 11/1/1991 ο κ. 5
Γεώργιος Σταύρου, Ανώτερος Τεχνικός του Τμήματος Οδικών μεταφορών και υπεύθυνος του Κλάδου Εξεταστών Οδηγών Λεμεσού και Πάφου. Στην κατάθεσή του, ο κ. Σταύρου είπε ότι ο Αιτητής παρουσίασε, στις αρχές του 1988, γύρω στις 3 εξετάσεις, έκτοτε όχι μόνο 10
δεν παρουσίασε άλλες εξετάσεις, αλλά και κυκλοφορούσε το αυτοκίνητο του χωρίς το ενδεικτικό γράμμα "L". Ο Αιτητής κλήθηκε αρκετές φορές από τον κ. Σταύρου για να παράσχει εξηγήσεις, αλλά δεν παρουσιάστηκε. Ο κ. Σταύρου επισκέφτηκε, μαζί με άλλο 15
λειτουργό του Τελωνείου Λεμεσού, τη διεύθυνση που είχε δηλώσει αρχικά ο Αιτητής ως διεύθυνση της Σχολής του, αλλά διαπίστωσε ότι δεν υπήρχε εκεί σχολή.

Η αρμόδια Λειτουργός της Προληπτικής Υπηρεσίας 20
κα. Μαίρη Χαραλάμπους-Κληριώτου, Τελωνειακός Λειτουργός 3ης Τάξης, προέβη επίσης σε έρευνα της υπόθεσης, και συνέταξε έκθεση ημερομ. 14/1/1991. Στην έκθεσή της αναφέρει ότι επισκέφθηκε, στις 14/1/1991, μαζί με άλλο Λειτουργό του Τμήματος, την οικία του Αιτητή, 25
στην οδό Κοζάνης, αρ.18, στη Λεμεσό, όπου διαπίστωσε ότι στο χώρο του κλιμακοστασίου της οικίας ήταν ακατάστατα τοποθετημένος ο εξοπλισμός της Σχολής, χωρίς όμως το βιβλίο καταχωρήσεως και καθημερινών εκπαιδεύσεων και τις κάρτες με τις υπογραφές των 30
μαθητών. Στον ίδιο χώρο υπήρχαν επίσης παιδικά παιχνίδια και άλλα παλιά αντικείμενα και έδιναν την εντύπωση ότι χρησιμοποιείτο ως αποθήκη, έξω δε από το χώρο αυτό δεν υπήρχε πινακίδα ή άλλη ένδειξη ότι επρόκειτο για Σχολή Οδηγών. Στο ίδιο το αυτοκίνητο 35
υπήρχε μικρή πινακίδα στο μπροστινό μόνο μέρος με το γράμμα "L", χωρίς καμιά άλλη ένδειξη ότι επρόκειτο για αυτοκίνητο χρησιμοποιούμενο για την εκπαίδευση οδηγών, στο δε εσωτερικό του υπήρχαν παιδικά βιβλία και 40
διάφορα άλλα προσωπικά αντικείμενα.

Την ίδια μέρα, δηλαδή στις 14/1/1991, οι τελωνειακές αρχές κατέσχαν το αυτοκίνητο του Αιτητή, ο δε

Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων απηύθυνε στον Αιτητή, στις 16/1/1991, τη φορά αυτή στην οδό Κοζάνης 18, Λεμεσός, την ακόλουθη επιστολή:

- 5 "Ειδοποιείσθε ότι στις 14 Ιανουαρίου 1991 κατασχέθηκε από τις τελωνειακές αρχές το πιο πάνω αυτοκίνητο, το οποίο σας παραχωρήθηκε αδασμολόγητο σύμφωνα με το άρθρο 11/4/(α) του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως
- 10 Νόμου στις 24 Ιουνίου 1988.

Η κατάσχεση έγινε:

- 15 (α) σύμφωνα με το άρθρο 158 του Περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου αρ.82/67 και 11(6) του Περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου, γιατί δεν χρησιμοποιούταν για την κατ' επάγγελμα
- 20 εκπαίδευση οδηγών, και

- (β) γιατί δεν πληρείτε τις προϋποθέσεις του άρθρου 11(4)(α) του Περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου από τις 6/10/90, ημερομηνία που ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας της Σχολής Οδηγών σας."
- 25

- Στις 24/1/1991, ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων έστειλε και πάλιν επιστολή στον Αιτητή προτείνοντας συμβιβασμό των αδικημάτων που διέπραξε ο Αιτητής με
- 30 την πληρωμή £500 και απόδοση του αυτοκινήτου του με την πληρωμή των εισαγωγικών δασμών και φόρων κατανάλωσης, συνολικού ποσού £3.763,77.

- Ο Αιτητής αμφισβήτησε τη δηλοποίηση κατασχέσεως του αυτοκινήτου του με επιστολή του δικηγόρου του ημερομ. 1/2/1991, που έχει ως εξής:
- 35

- "Έχω οδηγίες από τον πελάτη μου κ. Στέλιο Γεωργίου Παναγιώτου να αναφερθώ στην επιστολή σας ημερ.16/1/91 (αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται) και να αμφισβητήσω την γενομένη κατάσχεση του αυτοκινήτου του δια τους κάτωθι λόγους.
- 40

- A. Ο πελάτης μου ισχυρίζεται ότι η κατάσχεση είναι αβάσιμη, αδικαιολόγητη και έγινε με πλάνη περί τα πράγματα και/ή το Νόμο.
- B. Ο πελάτης μου είναι αδειούχος 5
αυτοεργοδοτούμενος εκπαιδευτής οδηγών, με
άδειαν εν ισχύ η οποία ανανεώθηκε την 21/11/90
(φωτοαντίγραφον επισυνάπτεται) δυνάμει του
περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευση 10
Οδηγών) Νόμου.
- Γ. Δυνάμει του άρθρου 11(4)α και 11(7) του περί
Τελωνειακών Δασμών και Φόρων
Καταναλώσεως Νόμου, όπως αυτός 15
ετροποποιήθηκε με το Ν.309/87, δικαιούται ως
εκπαιδευτής οδηγών ενός αδασμολόγητου
αυτοκινήτου.

Επομένως ενόψει των ανωτέρω φαίνεται ότι η απόφαση για κατάσχεση είναι εντελώς αβάσιμη και 20
αστήρικτη και η επακολουθήσασα κατάσχεση άδικη.

Δια τούτο παρακαλώ όπως αναθεωρήσετε την απόφασή σας και επιστρέψετε στον πελάτη μου το κατασχεθέν ως άνω αυτοκίνητό του το συντομότερον 25
δυνατόν."

Σ' απάντηση ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων πληροφόρησε το δικηγόρο του Αιτητή, με επιστολή του ημερομ. 12/2/1991, ότι το αίτημα του Αιτητή 30
για επιστροφή του αυτοκινήτου δεν μπορούσε να γίνει αποδεκτό και ότι ο Αιτητής μπορούσε να προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Ως αποτέλεσμα, στις 28/3/1991, καταχωρήθηκε η 35
παρούσα προσφυγή η οποία βασίζεται στα πιο κάτω νομικά σημεία:

- "1. Η απόφαση ελήφθη καθ' υπέρβαση και/ή κατάχρησιν και/ή εκχώρησιν εξουσίας και/ή κατά 40
παράβαση του Συντάγματος.

2. Η απόφαση ελήφθη κατά παράβαση του Νόμου, ειδικώτερον δε του Περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου (Ν.18/75) και του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαίδευσις Οδηγών) Νόμου (Ν.112/68) και των βάσει των ως άνω Νόμων εκδοθέντων κανονισμών όπως οι εν λόγω Νόμοι και Κανονισμοί ετροποποιήθησαν και ισχύουν μέχρι σήμερα.
3. Η απόφαση πάσχει λόγω πλάνης περί τα πράγματα και/ή το Νόμο και/ή στερείται της δέουσας και οιασδήποτε έρευνας και/ή είναι ανατιολόγητη και/ή στερείται της δέουσας αιτιολογίας.
4. Η απόφαση ελήφθη κατά παράβαση των Αρχών του Διοικητικού δικαίου ειδικώτερον δε των Αρχών της ίσης μεταχείρισης και χρηστής διοικήσεως."

Ο ευπαίδευτος δικηγόρος των Καθ' ων η Αίτηση ήγειρε δυο προδικαστικές ενστάσεις με την Ένστασή του και τρίτη προδικαστική ένσταση με τη γραπτή του αγόρευση.

Η πρώτη προδικαστική ένσταση έχει ως αφετηρία τον ισχυρισμό ότι η προσφυγή, στο βαθμό που αφορά τη διοικητική απόφαση που περιέχεται στην επιστολή του Καθ' ου η Αίτηση αρ.1, ημερομηνίας 7/11/1990, και που αποτελεί το αντικείμενο της αιτούμενης θεραπείας στην παράγραφο (Α) της προσφυγής, είναι εκπρόθεσμη. Υπενθυμίζεται ότι η προσφυγή καταχωρήθηκε στις 28/3/1991.

Η απάντηση του Αιτητή στον πιο πάνω ισχυρισμό είναι ότι ουδέποτε έλαβε την πιο πάνω επιστολή η οποία ταχυδρομήθηκε από τη Διοίκηση σε λανθασμένη διεύθυνση, δηλαδή στην οδό Άγγελου Βλάχου 12Α, Λεμεσός, ενώ γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει τη νέα του διεύθυνση στην οδό Κοζάνης, 19, Λεμεσός, και ότι για πρώτη φορά έλαβε γνώση για την έκδοση και το περιεχόμενο της επίδικης πράξης όταν κατασχέθηκε το αυτοκίνητό του στις 14/1/1991.

Έχω εξετάσει την προδικαστική αυτή ένσταση υπό το φως όλων των στοιχείων ενώπιόν μου και των επιχειρημάτων των δικηγόρων των διαδίκων και έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν έχει τεκμηριωθεί και, ως εκ τούτου, απορρίπτεται ως ανυπόστατη για τους ακόλουθους λόγους:

Η επίδικη απόφαση εκδόθηκε στις 7/11/1990. Από τη διατύπωση του άρθρου 146.3 του Συντάγματος προκύπτει ότι, όπου ο νόμος δεν ορίζει δημοσίευση, η προθεσμία των 75 ημερών αρχίζει από την ημέρα που η απόφαση περιήλθε στη γνώση του προσφεύγοντος. Βλ. *Hadjigregoriou v. Republic* (1976) 3 C.L.R. 163. Η γνώση πρέπει να είναι πλήρης. Κάθε αμφιβολία για τη γνώση ή την πληρότητά της αποφασίζεται προς όφελος του προσφεύγοντος, το δε βάρος της απόδειξης των προϋποθέσεων για την έναρξη της προθεσμίας φέρει το διοικητικό όργανο. Σχετικές με τα πιο πάνω είναι οι υποθέσεις *SA Engineering Marketing Co. v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 393, *Ploussiou v. Central Bank of Cyprus* (1982) 3 C.L.R. 230, και *Tsiaou v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1068.

Στην παρούσα υπόθεση η επίδικη απόφαση δεν είναι δημοσιευμένη. Έπεται ότι η προθεσμία αρχίζει από την ημέρα που ο Αιτητής έλαβε γνώση του περιεχομένου της. Με σημείο αναφοράς την ημερομηνία 7/11/1990 που αναφέρεται στην επιστολή της Διοίκησης προς τον Αιτητή, οι Καθ' ων η Αίτηση ισχυρίζονται ότι το γεγονός της έκδοσης της απόφασης, όπως και το περιεχόμενό της, κοινοποιήθηκαν στον Αιτητή με την εν λόγω επιστολή στις 7/11/1990.

Από τα ενώπιόν μου σχετικά επί του προκειμένου στοιχεία προκύπτει ότι στις 14/1/1991 υπάλληλος του Τμήματος Τελωνείων επισκέφθηκε τον Αιτητή στην οικία του στην οδό Κοζάνης 18 στη Λεμεσό από όπου αργότερα κατασχέθηκε το αυτοκίνητό του. Στην ίδια ορθή διεύθυνση στάληκε και η επιστολή του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων προς τον Αιτητή, ημερομηνίας 16/1/1991. Εξ άλλου, στις αιτήσεις του για την ανανέωση της άδειας εκπαιδευτή οδηγών και της άδειας λειτουργίας της σχολής οδηγών, ημερομηνίας 1/9/1990, ο Αιτητής αναφέρει ως δι-

- εύθυνσή του την οδό Κοζάνης αρ.18 στη Λεμεσό. Η διεύθυνση 'Αγγελου Βλάχου 12Α, Λεμεσός, στην οποία στάληκε η επιστολή ημερομ. 7/11/1990, είχε προφανώς αναφερθεί από τον Αιτητή όταν αποτάθηκε στις 26/6/1988
- 5 προς το Τμήμα Τελωνείων για την ατελή εισαγωγή του αυτοκινήτου του. Ακολούθως, και πριν τις 7/11/1990, ο Αιτητής μετακινήθηκε στην οδό Κοζάνης αρ. 18, γεγονός που κοινοποίησε στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών με τις αιτήσεις του ημερομηνίας 1/9/1990. Η κοινοποίηση αυτή
- 10 συνιστά συμμόρφωση του Αιτητή προς την υποχρέωσή του κάτω από τον Κανόνα 13 των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαιδύσεως Οδηγών) Κανονισμών του 1972 (Δ.Π.189/72), σύμφωνα με τον οποίο όφειλε να κοινοποιεί στην Αρχή Αδειών (Τμήμα Οδικών Μεταφορών) κάθε
- 15 αλλαγή της διεύθυνσης της σχολής του. Οι δύο μεταγενέστερες επιστολές του Τμήματος Οδικών Μεταφορών προς τον Αιτητή, ημερομηνίας 22/9/1990 και 9/10/1990 αντίστοιχα, έπρεπε να είχαν απευθυνθεί στη νέα διεύθυνση του Αιτητή. Προφανώς από αβλεψία,
- 20 απευθύνθηκαν στον Αιτητή και κοινοποιήθηκαν στο Τμήμα Τελωνείων, στην προηγούμενη διεύθυνσή του στην οδό 'Αγγελου Βλάχου αρ.12Α. Το λάθος αυτό οδήγησε το Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων στο συμπέρασμα ότι η διεύθυνση του Αιτητή εξακολουθούσε να ήταν εκείνη της
- 25 οδού 'Αγγελου Βλάχου, αρ.12Α, προς την οποία και απέστειλε την επίδικη επίστολή του ημερομηνίας 7/11/1990, η οποία όμως δεν παρελήφθη ποτέ από τον Αιτητή.

- Από τα πιο πάνω γεγονότα προκύπτει ότι ο Αιτητής
- 30 έλαβε γνώση της επίδικης απόφασης με τον τρόπο και κατά το χρόνο που ο ίδιος ισχυρίζεται, δηλαδή στις 14/1/1991. Η αβλεψία του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, όσον αφορά τη διεύθυνση του Αιτητή, δεν μπορεί να αποβεί σε βάρος του Αιτητή, ιδιαίτερα εν όψει της νομολογίας στην οποία
- 35 έχω αναφερθεί, και σύμφωνα με την οποία κάθε αμφιβολία ως προς την ημερομηνία γνώσεως κατά την οποία ο προσφεύγων έλαβε γνώση της επίδικης διοικητικής πράξης πρέπει να λύεται υπέρ του προσφεύγοντα.

- 40 Η δεύτερη προδικαστική ένσταση των Καθ' ων η Αίτηση έχει διατυπωθεί ως εξής:

"Οι Καθ' ων η αίτηση ισχυρίζονται ότι ο Αιτητής

στερείται εννόμου συμφέροντος να προσβάλει την επίδικη διοικητική πράξη επειδή δεν πρόσβαλε την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Σχολής Οδηγών από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, η υπάρξη της οποίας αποτελεί προϋπόθεση για την απαλλαγή από τους δασμούς και φόρους καταναλώσεως πάνω στο αυτοκίνητο ISUZU JT600 N-R41 αρ.εγγραφής VM531." 5

Από τη διατύπωση της πιο πάνω προδικαστικής ένστασης μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι αφορά μόνο την επίδικη πράξη, ημερομηνίας 7/11/1990, που αναφέρεται στην παράγραφο (Α) της προσφυγής. 10

Δέ χωρεί, νομίζω, αμφιβολία ότι η επιβολή δασμών από τους Καθ' ων η Αίτηση, μέσω της επίδικης πράξης πάνω στο αυτοκίνητο του Αιτητή, που ως τότε κατείχε ως αφορολόγητο, επηρεάζει δυσμενώς τα συμφέροντα του Αιτητή. Μπορεί, ως εκ τούτου, να λεχθεί ότι, εκτός αν συντρέχει οποιοσδήποτε αναγνωρισμένος από τη νομολογία λόγος ικανός είτε να εμποδίσει τη δημιουργία 15
εξ υπαρχής του απαραίτητου έννομου συμφέροντος, είτε να επιφέρει εκ των υστέρων την εξάλειψή του, ο Αιτητής έχει το απαραίτητο, ίδιον, ενεστώς έννομο συμφέρον μέσα στην έννοια του άρθρου 146.2 του Συντάγματος. Ο 20
μόνος λόγος, τον οποίο οι Καθ' ων η Αίτηση 25
προβάλλουν προς υποστήριξη του ισχυρισμού τους, είναι η παράλειψη του Αιτητή να προσβάλει τη διοικητική πράξη, ημερομηνίας 9/10/1990, με την οποία το Τμήμα Οδικών Μεταφορών είχε ανακαλέσει την 30
άδεια λειτουργίας της Σχολής Οδηγών του Αιτητή. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφέρω ότι η κοινοποίηση της ανακλητικής αυτής απόφασης προς τον Αιτητή έγινε από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, λόγω αβλεψίας τους, σε λανθασμένη διεύθυνση, ο δε Αιτητής έλαβε γνώση αυτής για πρώτη φορά πιθανώς στις 14/1/1991, 35
και, εν πάση περιπτώσει στις 16/1/1991 με την επιστολή του Τμήματος Τελωνείων προς αυτόν.

Κάτω από τις πιο πάνω συνθήκες δεν εγείρεται το θέμα είτε της εξ υπαρχής αδυναμίας δημιουργίας, είτε της εκ των υστέρων απώλειας του έννομου συμφέροντος του Αιτητή, το οποίο παρέμεινε ενεσθ.ώς καθ' ολους τους ουσιώδεις χρόνους. Εάν η ανάκληση της άδειας 40

λειτουργίας της σχολής οδηγών και η συνακόλουθη στέρηση από αυτόν της εν λόγω άδειας αποτελεί ή όχι προϋπόθεση για τη νόμιμη έκδοση της προσβαλλόμενης διοικητικής απόφασης, είναι θέμα που αφορά την ουσία της προσφυγής και δεν επηρεάζει την ύπαρξη του έννομου συμφέροντος του Αιτητή ώστε να εμποδίζεται εξ υπαρχής στην καταχώρηση της προσφυγής του. Έπεται ότι και η δεύτερη προδικαστική ένσταση των Καθ' ων η Αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

10

Η τρίτη και τελευταία προδικαστική ένσταση των Καθ' ων η Αίτηση, όπως έχει διατυπωθεί στη γραπτή αγόρευση του ευπαιδευτού δικηγόρου τους, έχει ως ακολούθως:

15

"Ο Αιτητής με την προσφυγή του προσβάλλει δύο διοικητικές πράξεις δηλαδή την επιβολή δασμών και την κατάσχεση του αυτοκινήτου, που δεν έχουν συνάφεια μεταξύ τους και ως εκ τούτου η προσφυγή αναφορικά με τη δεύτερη απόφαση θα πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη."

20

Αποτελεί μέρος της ακολουθητέας δικονομικής πρακτικής η αρχή ότι δεν επιτρέπεται η προσβολή, με το ίδιο δικόγραφο, δύο ή περισσότερων αυτοτελών διοικητικών πράξεων εκτός αν οι πράξεις αυτές είναι συναφείς. Βλ. **Διακόπουλος ν. ΠΚ** (υπόθεση αρ. 516/88 - 21/4/1990), **Παυλίδη ν. ΠΚ** (υπόθεση 494/88 - 29/3/1991), και **Πογιατζής ν. Δημοκρατίας** (υπόθεση αρ. 1067/90 - 10/1/1992), και **Georgiou ν. Republic** (1987) 3 C.L.R. 400). Σχετικό είναι και το ακόλουθο απόσπασμα από τα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας της Ελλάδας 1929-1959, στη σ.274:

30

"Συνάφεια.

35

Συγχωρείται η διά του αυτού δικογράφου προσβολή επί ακυρώσει πλειόνων της μιας πράξεων, οσάκις άπασαι αι προσβαλλόμεναι πράξεις είναι συναφείς διότι λ.χ. η μία πράξις αποτελεί προϋπόθεσιν της άλλης: 1821 (53), ή οσάκις διά του αυτού δικογράφου προσβάλλονται πλείονες πράξεις αίτινες αφορῶσιν άπασαι τον αιτούντα, ερείδονται εις τας αυτάς διατάξεις του νόμου, φέρουσιν ταυτόσημον αιτιολογίαν και εξεδόθησαν παρά του αυτού οργάνου

40

και κατά την ιδίαν διοικητικήν διαδικασίαν: 1419 (53)
[βλ. έλλειψιν συναφείας εν 1817 (56), 497, 2097 (56)].

Οσάκις δεν συντρέχουσιν αι προϋποθέσεις της
συναφείας η αίτησις ακυρώσεως θεωρείται ως 5
παραδεκτώσ ασκουμένη μόνον ως προς την πρώτην
των προσ-βαλλομένων πράξεων: 1654 (56), 858 (54),
χωρεί όμως πάντοτε χωρισμός δικογράφου, οπότε το
εμπρόθεσμον των ύστερον κατατεθεισών αιτήσεων
κρίνεται εκ της αρχικής: 1629 (53)." 10

Επίσης στο σύγγραμμα του Τσάτσου "Η Αίτησις
Ακυρώσεως Ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας",
Έκδοση 3η, παράγραφος 175, στις σσ.357, 358 αναφέρεται 15
ότι:

"Νομίμως σωρεύεται εν τη αυτή αιτήσει η προσβολή
πράξεων δύο διαφόρων αρχών ή προσώπων
ασκούντων διοίκησιν, εκπροσωπούμενων διά του 20
αυτού Υπουργού, εφ' όσον είναι συναφείς, ως επί
παραδείγματι εάν η μία τυγχάνη προϋπόθεσις της
άλλης.

Προσβολή εξ άλλου δι' ενός δικογράφου δύο
αυτοτελών διοικητικών πράξεων μη έχουσών την ως 25
ανωτέρω σχέσιν μηδέ συναποτελουσών σύνθετον
διοικητικήν ενέργειαν είναι απαράδεκτος, αλλά δεν
επάγεται ολοσχερή του δικογράφου της αιτήσεως
ακυρότητα. Τούτο παραμένει μόνον ως προς την
πρώτην των προσβαλλομένων πράξεων ισχυρόν. Εάν 30
δε η δευτέρα πράξις προσβληθή μεταγενεστέρως δι'
ιδίου δικογράφου προ της εκδόσεως αποφάσεως επί
της αρχικής αιτήσεως, το εμπρόθεσμον λογίζεται από
της υποβολής της αρχικής αιτήσεως."

35

Με το δικόγραφο της παρούσας προσφυγής
προσβάλλονται δυο αυτοτελείς διαδοχικές διοικητικές
πράξεις οι οποίες εκδόθηκαν από το ίδιο διοικητικό
όργανο, το Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων, η πρώτη στις 40
7/11/1990 και η δεύτερη στις 14/1/1991. Από το
περιεχόμενο της επιστολής του Διευθυντή Τμήματος
Τελωνείων προς τον Ανώτερο Τελώνη Λεμεσού,
ημερομηνίας 14/12/1990, προκύπτει σαφώς ότι η δεύτερη

επίδικη πράξη ήταν το επακόλουθο της πρώτης. Κάτω από τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης κρίνω ότι οι δύο αυτοτελείς διοικητικές πράξεις, που προσβάλλονται με το παρόν δικόγραφο, δεν είναι ανεξάρτητες, αλλά είναι 5 συναφείς και μπορούν, ως εκ τούτου, να προσβληθούν με το ίδιο δικόγραφο. Έπεται ότι απορρίπτεται και η τρίτη προδικαστική ένσταση των Καθ' ων η Αίτηση.

Αναφορικά με την ουσία της προσφυγής, εκείνο που εν 10 πρώτοις θα πρέπει να παρατηρήσω είναι ότι η εισαγωγή του αυτοκινήτου του Αιτητή και η απαλλαγή του από τους εισαγωγικούς δασμούς και φόρους κατανάλωσης έγιναν κατόπιν αιτήσεως του Αιτητή, ημερομηνίας 21/6/1988, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Τελωνειακών Δασμών 15 και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1988 (Ν. αρ.58/88) που δημοσιεύθηκε στις 18/5/1988, με ισχύ από 1/3/1988 (Βλ. άρθρο 18). Το γεγονός αυτό αναφέρεται και στην επιστολή του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων προς τον Αιτητή, ημερομηνίας 24/6/1988, στην οποία έχω ήδη 20 αναφερθεί. Ο Νόμος αρ.18/78, όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο 309/87, στον οποίο αναφέρθηκε ο ευπαίδευτος δικηγόρος του Αιτητή, είχαν καταργηθεί με το άρθρο 17 του Νόμου αρ.58/88.

25 Το μοναδικό επιχείρημα του ευπαίδευτου δικηγόρου του Αιτητή εναντίον της νομιμότητας της επίδικης απόφασης ημερομηνίας 7/11/1990 είναι ότι ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων προέβη στην έκδοσή της υπό το κράτος πλάνης αναφορικά με το ισχύον δίκαιο και ότι, 30 ανεξάρτητα από το γεγονός της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της Σχολής Οδηγών, ο Αιτητής είχε κατά νόμο δικαίωμα κατά τον ουσιώδη χρόνο να κατέχει ένα αφορολόγητο αυτοκίνητο, εφόσο ήταν κάτοχος έγκυρης άδειας αυτοεργοδοτούμενου εκπαιδευτή οδηγών και 35 εφόσον το επίδικο αυτοκίνητο είχε εγγραφεί στο όνομά του ως αυτοεργοδοτούμενου εκπαιδευτή οδηγών. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να διευκρινίσω ότι, από το φωτοαντίγραφο της άδειας που κατέχει ο Αιτητής, το οποίο έχει καταχωρηθεί στο φάκελο της υπόθεσης, 40 προκύπτει ότι έχει εκδοθεί από την αρμόδια αρχή στο όνομά του "Άδεια Εξασκήσεως Επαγγέλματος Εκπαιδευτού Οδηγών" με ισχύ από 16/7/1990 μέχρι 15/7/1991, χωρίς τον χαρακτηρισμό του αυτοεργοδοτούμενου ή οποιοδήποτε

άλλο χαρακτηρισμό.

Το πιο πάνω επιχείρημα του Αιτητή είναι απαράδεκτο και το απορρίπτω για τους λόγους που θα αναφέρω στη συνέχεια.

5

Το άρθρο 11(4)(α) του Νόμου αρ.58/88 προνοεί τα εξής:

"11(4) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος άρθρου ως και οιασδήποτε ετέρας διατάξεως οπουδήποτε διαλαμβανομένης και αφορώσης εις την ατελή εισαγωγήν εμπορευμάτων, ωσαύτως απαλλάττονται του εισαγωγικού δασμού ή και φόρου καταναλώσεως υπό τους ακολούθους όρους και προϋποθέσεις:

10

15

(α) μηχανοκίνητο οδικό όχημα των Κλάσεων 8703 21-24, 8703 31-33 και 8703 90 εισαγόμενα υπό ή διά λογαριασμόν αδειούχου σχολής οδηγών ή αυτοεργοδοτούμενου εκπαιδευτού οδηγών ως καθορίζονται εις τον εκάστοτε εν ισχύι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαιδευσις Οδηγών) Νόμον."

20

Σχετικά είναι και τα εδάφια (6) και (7) του ίδιου Νόμου, τα οποία έχουν ως εξής:

25

"(6) Το ως άνω εισαγόμενο όχημα θα είναι δι' αποκλειστικήν χρήσιν των δικαιουμένων ως ανωτέρω προσώπων ή, εις την περίπτωσιν των σχολών οδηγών ή των αυτοεργοδοτούμενων εκπαιδευτών οδηγών, διά την κατ'επάγγελμα εκπαιδευσιν οδηγών.

30

(7) Η δύναμις του παρόντος Νόμου χορηγουμένη απαλλαγή, εις μεν την περίπτωσιν σχολής οδηγών θα ισχύη διά δύο εκπαιδευτικά οχήματα και θα δύναται να ασκηθή εκ νέου μετά την παρέλευσιν επτά ετών από της ημερομηνίας της εγγραφής των εν τη Δημοκρατία, εις δε την περίπτωσιν αυτοεργοδοτούμενου εκπαιδευτού οδηγών θα ισχύη δι' εν εκπαιδευτικό όχημα και θα δύναται να ασκηθή εκ νέου μετά την παρέλευσιν ωσαύτως επτά ετών από της εγγραφής του εν τη

35

40

Δημοκρατία."

Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Εκπαιδευσις Οδηγών) Νόμος στον οποίο παραπέμπει το άρθρο 11(4)(α) του Νόμου 58/88 (ανωτέρω), είναι ο Νόμος αρ.112/68, όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους αρ.20/72, 15/86 και 132/89. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου 112/68, "εκπαιδευτής οδηγών" σημαίνει "πρόσωπον κατ' επάγγελμα εκπαιδύον οδηγούς" και "σχολή οδηγών" σημαίνει "κατάστημα ένθα ασκείται η επιχείρηση της κατ' επάγγελμα εκπαιδύσεως οδηγών". Το εδάφιο (1) του άρθρου 3 του ίδιου Νόμου προνοεί ότι:

"3(1) Απαγορεύεται η λειτουργία σχολής οδηγών ή η άσκησης του επαγγέλματος του εκπαιδευτού οδηγών άνευ εγκύρου αδείας δυνάμει του παρόντος Νόμου, εκδιδομένης κατ' έτος υπό της αρχής αδειών εν τω καθωρισμένω τύπω, υπό τοιούτους όρους οίους η αρχή αδειών ήθελε θεωρήσει πρέπον να επιβάλη".

Το δε εδάφιο (3Α) του άρθρου 3 του ίδιου Νόμου, όπως απαντάται στο Νόμο αρ.20/72, προνοεί ότι:

"(3Α) Απαγορεύεται η υπό αδειούχου εκπαιδευτού οδηγών παροχή εκπαιδύσεως οδηγών εκτός εάν ούτος είτε απασχολήται υπ' αδειούχου σχολής οδηγών, είτε είναι ωσαύτως κάτοχος εγκύρου αδείας λειτουργίας σχολής οδηγών έστω και εάν είναι ο μόνος εν αυτή εκπαιδευτής οδηγών."

Από τις πιο πάνω διατάξεις προκύπτει ότι για τη νόμιμη άσκηση του επαγγέλματος του εκπαιδευτή οδηγών από τον Αιτητή (ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο) πρέπει να συντρέχουν οι εξής δύο προϋποθέσεις: πρώτο, να κατέχει έγκυρη άδεια εκπαιδευτή οδηγών· και δεύτερο, είτε να απασχολείται υπό αδειούχου σχολής οδηγών, είτε να είναι ο ίδιος κάτοχος έγκυρης αδείας λειτουργίας σχολής οδηγών έστω και αν είναι ο μόνος εκπαιδευτής οδηγών στη σχολή αυτή.

Ο Αιτητής στην παρούσα υπόθεση ικανοποιεί την πρώτη από τις πιο πάνω δύο προϋποθέσεις. Δεν ικανοποιεί, όμως, τη δεύτερη προϋπόθεση, εφόσον δεν

απασχολείτο από αδειούχα σχολή και ούτε κατείχε άδεια
 λειτουργίας σχολής οδηγών. Η άδεια λειτουργίας της
 σχολής οδηγών του Αιτητή ανακλήθηκε από τον Έφορο
 Μηχανοκινήτων Οχημάτων με την απόφασή του
 ημερομηνίας 6/10/1990, δηλαδή ένα περίπου μήνα πριν την 5
 έκδοση της επίδικης απόφασης ημερομηνίας 7/11/1990.
 Έπεται, ότι κατά τον ουσιώδη χρόνο, ο Αιτητής δεν
 μπορούσε να παρέχει εκπαίδευση οδηγών μέσα στην
 έννοια του Νόμου. Κάτω από τις περιστάσεις της
 παρούσας υπόθεσης, η ανάκληση της άδειας λειτουργίας 10
 της σχολής οδηγών του Αιτητή στις 6/10/1990 αφαιρέσε τη
 δυνατότητα που μέχρι τότε είχε ο Αιτητής να χρησιμοποιεί
 το αφορολόγητό του αυτοκίνητο αποκλειστικά για την
 "κατ' επάγγελμα εκπαίδευση οδηγών". Η δυνατότητα αυτή
 αποτελούσε προϋπόθεση του άρθρου 11(β) του Νόμου αρ. 15
 58/88 για την κατοχή και χρήση του αφορολόγητου
 αυτοκινήτου του από τον Αιτητή. Στο σημείο αυτό θα
 πρέπει να προσθέσω ότι για τον καθορισμό της έννοιας
 της φράσης "αυτοεργοδοτούμενος εκπαιδευτής οδηγών"
 που απαντάται στα εδάφια 4(α) και (β) του άρθρου 11 του 20
 Νόμου αρ.58/88 (ανωτέρω), θα πρέπει να ανατρέξουμε στις
 πρόνοιες του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων
 (Εκπαίδευσις Οδηγών) Νόμου. Λαμβανομένης ιδιαίτερα
 υπόψη της πρόνοιας του άρθρου 3(3Α) του Νόμου, όπως 25
 τροποποιήθηκε με το Νόμο αρ.20/72), το συμπέρασμα που
 εξάγεται είναι ότι η φράση "αυτοεργοδοτούμενος
 εκπαιδευτής οδηγών" αναφέρεται αποκλειστικά στον
 αδειούχο εκπαιδευτή οδηγών, ο οποίος επιτρέπεται να
 παρέχει ευκπαίδευση οδηγών επειδή είναι επίσης κάτοχος
 έγκυρης άδειας λειτουργίας σχολής οδηγών, ανεξάρτητα 30
 αν στη σχολή αυτή είναι ο μόνος εκπαιδευτής οδηγών ή
 όχι.

Εφόσον ο Αιτητής, για τους λόγους που έχω αναφέρει
 πιο πάνω, έπαυσε να είναι δικαιούχος αφορολόγητου 35
 αυτοκινήτου, ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων
 ενήργησε ορθά, μέσα στα πλαίσια των εξουσιών του, όταν
 με την επιστολή του, ημερομηνίας 7/11/1990, απαίτησε
 από τον Αιτητή την καταβολή του δασμού πάνω στο
 επίδικο εκπαιδευτικό όχημά του. 40

Η προσφυγή, στο βαθμό που αφορά τη διοικητική
 απόφαση ημερομηνίας 7/11/1990, είναι απαράδεκτη και,

ως εκ τούτου, απορρίπτεται. Η επίδικη αυτή απόφαση επικυρώνεται.

- Υπάρχει, όμως, και πρόσθετος λόγος για την απόρριψη της προσφυγής, ο οποίος αφορά το γεγονός της παράβασης από τον Αιτητή και των δύο όρων ή προϋποθέσεων που ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων έθεσε όταν είχε εγκρίνει το αίτημα του Αιτητή για απαλλαγή από τους δασμούς και φόρους κατανάλωσης αναφορικά με την εισαγωγή του επίδικου αυτοκινήτου του. Οι όροι αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων, ημερομηνίας 24/6/1988, το κείμενο της οποίας έχω παραθέσει. Η απαλλαγή παραχωρήθηκε κάτω από τους ακόλουθους δύο όρους: πρώτο, το αυτοκίνητο θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την εκπαίδευση οδηγών και δεύτερο, ο Αιτητής θα προσκομίζει κάθε χρόνο την άδεια λειτουργίας της σχολής για επιθεώρηση από το Διευθυντή. Παράλειψη δε συμμόρφωσης με οποιοδήποτε από τους όρους αυτούς συνιστά ποινικό αδίκημα, όπως αναφέρεται στην εν λόγω επιστολή, που μπορούσε να συνεπάγεται και κατάσχεση του αυτοκινήτου ως υποκείμενου σε δήμευση. Ως αποτέλεσμα της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της σχολής οδηγών του Αιτητή, η συμμόρφωσή του προς τους δυο πιο πάνω όρους της απαλλαγής, κατέστη αδύνατη, γεγονός που ισοδυναμεί με παραβίασή τους εκ μέρους του Αιτητή.

- Εκείνο που τώρα παραμένει είναι ο έλεγχος της νομιμότητας της πράξης της κατάσχεσης του αυτοκινήτου του Αιτητή, η οποία αναφέρεται στο αιτητικό (Β) του προσφυγής. Η κατάσχεση έγινε σύμφωνα με το άρθρο 158 του περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1967 (Ν.αφ.82/67), όπως τροποποιήθηκε, που έχει ως εξής:

"158(1) Εάν δυνάμει οιασδήποτε διατάξεως του παρόντος ή ετέρου τινός Νόμου ή εθίμου, δι' ής-

- 40 (α) επιτρέπεται όπως εμπορεύματα υποκείμενα εις τελωνειακόν δασμόν παραδοθώσιν άνευ της πληρωμής του αναλογούντος αυτοίς δασμού, επί τω όρω ότι ταύτα δεν θα πωληθώσιν ή θα

επανεξαχθώσιν ή επί παρομοίω τινί όρώ· ή

(β) το ποσόν του πληρωτέου εφ' οιωνδήποτε
εμπορευμάτων δασμού ήρτηται εκ της εισαγωγής
αυτών επί παρομοίω όρω,

5

επιτραπή η παράδοσις εμπορευμάτων άνευ πληρωμής
του αναλογούντος αυτοίς δασμού ή επί τη πληρωμή
δασμού υπολογισθέντος συμφώνως προς την εν λόγω
διάταξιν ή έθιμον και ο όρος δεν τηρηθή, τα 10
εμπορεύματα υπόκεινται εις δήμευσιν, εκτός εάν η μη
τήρησις του όρου έτυχεν της εγκρίσεως του
Διευθυντού.

(2) Αι διατάξεις του παρόντος άρθρου τυγχάνουσιν 15
εφαρμογής, ανεξαρτήτως εάν παρεσχέθη δέσμευσις ή
εγγύησις, διά την τήρησιν του όρου ή διά την
καταβολήν του πληρωτέου, ανεξαρτήτως της τοιαύτης
δεσμεύσεως ή εγγυήσεως, δασμού, η δε δήμευσις 20
εμπορευμάτων δυνάμει του παρόντος άρθρου ουδόλως
επηρεάζει την ενοχήν του παρασχόντος την τοιαύτην
δέσμευσιν ή εγγύησιν προσώπου."

Η νομιμότητα της επίδικης αυτής απόφασης εξαρτάται 25
από τη νομιμότητα της απόφασης ημερομηνίας 7/11/1990.
Εφόσον το Δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί υπέρ της
νομιμότητας της απόφασης του Διευθυντή Τμήματος
Τελωνείων, ημερομηνίας 7/11/1990, και εφόσον ο Αιτητής
δε συμμορφώθηκε με την εν λόγω απόφαση, ο Διευθυντής 30
Τμήματος Τελωνείων, οθρά και νόμιμα, προέβη στην
πράξη της κατάσχεσης του αυτοκινήτου του Αιτητή στις
14/1/1991, κατ' εφαρμογή των προνοιών του άρθρου 158
και του Δεύτερου Παραρτήματος του Νόμου αρ.82/67.

Ενόψει των πιο πάνω, η προσφυγή, στο βαθμό που 35
αφορά την επίδικη πράξη ημερομηνίας 14/1/1991, κρίνεται
απαράδεκτη και απορρίπτεται. Η προσβαλλόμενη
διοικητική απόφαση, όπως περιγράφεται στο αιτητικό (Β)
της προσφυγής, επικυρώνεται.

40

Ο Υπουργός Οικονομικών που αναφέρεται στην
προσφυγή ως Καθ' ου η Αίτηση αρ.1 δεν εξέδωσε
οποιαδήποτε απόφαση στην παρούσα υπόθεση. Στο βαθμό

που στρέφεται εναντίον του, η προσφυγή απορρίπτεται και για τον πρόσθετο αυτό λόγο.

5 Δεν εκδίδω οποιαδήποτε διαταγή αναφορικά με τα έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.